

DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL DRUSKININKŲ MIESTO MUZIEJAUS 2018 VEIKLOS METŲ ATASKAITOS

2019 m. vasario 20 d. Nr. T1-52

Druskininkai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu ir remdamasi Druskininkų savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Druskininkų savivaldybės tarybos 2011 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T1-115 „Dėl Druskininkų savivaldybės tarybos veiklos reglamento tvirtinimo“, IV skyriaus 156 punktu, Druskininkų savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

Pritarti Druskininkų miesto muziejaus 2018 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Savivaldybės mero pavaduotojas,
pavaduojantis savivaldybės merą

Linas Urmanavičius

PRITARTA

Druskininkų savivaldybės tarybos

2018 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. T1-52

DRUSKININKŲ MIESTO MUZIEJAUS 2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. ĮVADAS

Druskininkų miesto muziejus (toliau vadinamas Muziejumi) – Druskininkų savivaldybės biudžetinė įstaiga, įregistruota Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre 1999 m. gegužės 26 d., įmonės kodas 188205689, M.K. Čiurlionio g. 59, LT-66164 Druskininkai. Druskininkų miesto muziejus kaupia, tyrinėja, saugo bei pristato visuomenei istorinę medžiagą apie Druskininkus ir apylinkes, ruošia edukacines programas moksleiviams, rengia nuolatinės ir laikinos ekspozicijas, organizuoja istorines paskaitas ir konferencijas, bendrauja su panašaus profilio muziejais Lietuvoje ir užsienyje.

II. VEIKLOS APŽVALGA

Druskininkų miesto muziejaus 2018 m. veiklos programa buvo Druskininkų savivaldybės 2014 – 2020 m. strateginės plėtros plano ir Druskininkų savivaldybės 2016-2018 metų strateginio veiklos plano 8 programos „Kultūros plėtros programa“ sudėtinė dalis, parengta remiantis joje numatytu tikslu – plėtoti kultūros srities paslaugas ir gerinti jų kokybę, įgyvendinant trečiąjį uždavinį – išsaugoti paveldą, istorinę ir kultūrinę atmintį.

Druskininkų miesto muziejus yra Lietuvos muziejų asociacijos (LMA) narys ir savo veiklą taip pat derina su LMA vykdomais projektais ir programomis, tokiomis kaip: „Lietuvos muziejų kelias“, „Europos muziejų naktis“, muziejininkų kompetencijų ugdymo iniciatyvomis, Lietuvos istorinio paveldo skaitmeninimo veiklose.

Direktorius visuotiniame Lietuvos muziejų asociacijos ataskaitiniame–rinkiminiame susirinkime direktorius yra išrinktas į LMA Valdybos narius išdininku ir dalyvavo 3 Lietuvos muziejų asociacijos Valdybos posėdžiuose.

Vyriausioji fondų saugotoja yra išrinkta į Lietuvos muziejų asociacijos Rinkinių apsaugos, apskaitos ir saugojimo sekciją ir dalyvavo 1 posėdyje.

Vyriausioji fondų saugotoja yra išrinkta į Lietuvos muziejų asociacijos Rinkinių apsaugos, apskaitos ir saugojimo sekciją ir dalyvavo 1 posėdyje.

Direktorius dalyvavo Druskininkų savivaldybės kultūros projektų vertinimo ir atrankos komisijoje, Druskininkų kurorto šventės darbo grupėje, projekto „Mažosios dailės galerijos, M.K.Čiurlionio g. 37, Druskininkai, modernizavimas ir pritaikymas kultūros poreikiams“ darbo grupėje ir kt.

Muziejaus personalas

2018 m. muziejuje buvo patvirtinti 6,0 etatai: direktorius – 1 etatas; vyriausiasis fondų saugotojas – 1 etatas; vyriausiasis finansininkas – 1 etatas; vyriausiasis muziejininkas – 1 etatas, muziejininkas – 1 etatas, salių priežiūrėtojas – 1 etatas. 5 darbuotojai turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 1 – vidurinį išsilavinimą.

Vidutinis darbo užmokestis per mėnesį neatskaičius mokesčių (Eur)

Metai	2016	2017	2018
Vidutinis atlyginimas	840	734	832
Etatų skaičius	5	6	6

Kvalifikacijos kėlimas

Direktorius dalyvavo seminaruose: 2018 m. rugpjūčio 22-24 d. „Kultūros keliai: partnerystė ir bendradarbiavimas, projektų valdymas, renginių vadyba“ ir 2018 m. gruodžio 6 d. „Priešgaisrinės saugos mokymai“.

Vyriausioji fondų saugotoja dalyvavo seminare 2018 m. rugpjūčio 22-24 d. „Kultūros keliai: partnerystė ir bendradarbiavimas, projektų valdymas, renginių vadyba“.

Vyriausioji finansininkė dalyvavo seminaruose: 2018 m. balandžio 25 d. „Korupcijos prevencija vietos savivaldoje“ ir 2018 m. lapkričio 9 d. „Teisės aktų, kurie aktualūs viešojo sektoriaus subjektų buhalteriams, pasikeitimai per 2018-2019 metus“.

Vyriausioji muziejininkė dalyvavo seminaruose: 2018 m. rugsėjo 10-12 d. „Muziejaus vertybių sklaida: ekspozicijų, parodų ir edukacinių programų rengimas“ ir 2018 m. lapkričio 5-7 d. dalyvavo seminare „Muziejaus įvaizdžio kūrimas: viešieji ryšiai ir rinkodara“.

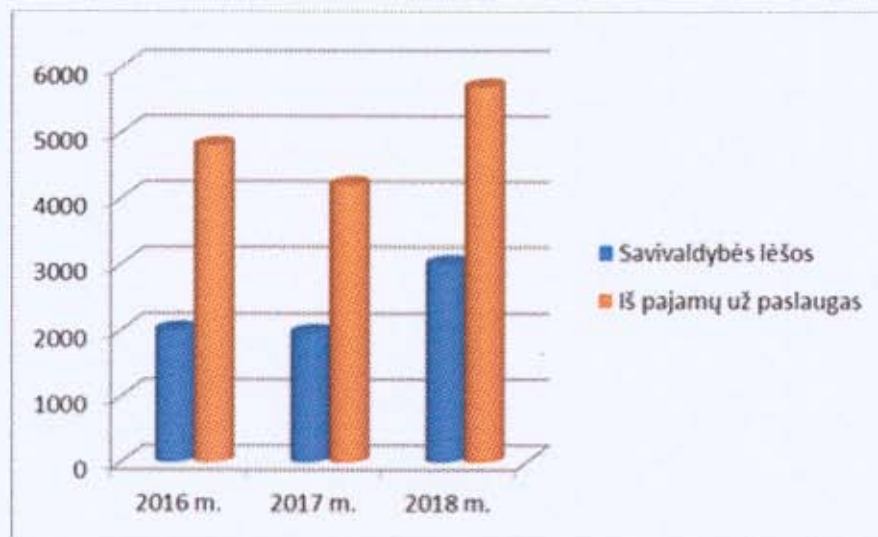
Muziejininkė dalyvavo seminaruose: 2018 m. rugsėjo 3-5 d. „Muziejaus vertybių sklaida: ekspozicijų, parodų ir edukacinių programų rengimas“, 2018 m. lapkričio 26-28 d. „Muziejaus lankytojų poreikių tyrimai ir aptarnavimo kultūra“ ir 2018 m. gruodžio 6 d. „Priešgaisrinės saugos mokymai“.

Muziejaus rinkiniai

Muziejuje saugomi 5538 eksponatai. Per 2018 m. metus buvo įsigyti 556 eksponatai. Ekspozicijai papildyti įsigyti 39 žemėlapiai. Muziejaus eksponatams įsigyti kasmet skiriamos lėšos iš Savivaldybės biudžeto ir Muziejaus uždirbtų pajamų. 2018 m. – 3,0 tūkst. Eur iš Savivaldybės biudžeto ir 5,7 tūkst. Eur – iš Muziejaus uždirbtų lėšų.

Lėšos eksponatams įsigyti

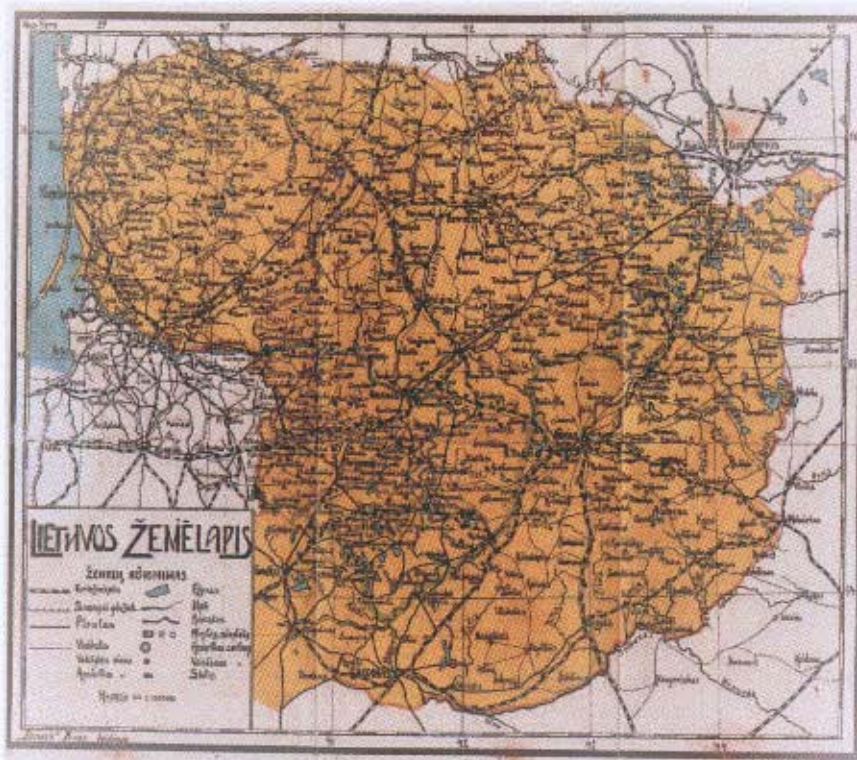
Metai	Savivaldybės lėšos	Iš pajamų už paslaugas
2016 m.	2000	4800
2017 m.	1960	4200
2018 m.	3000	5700

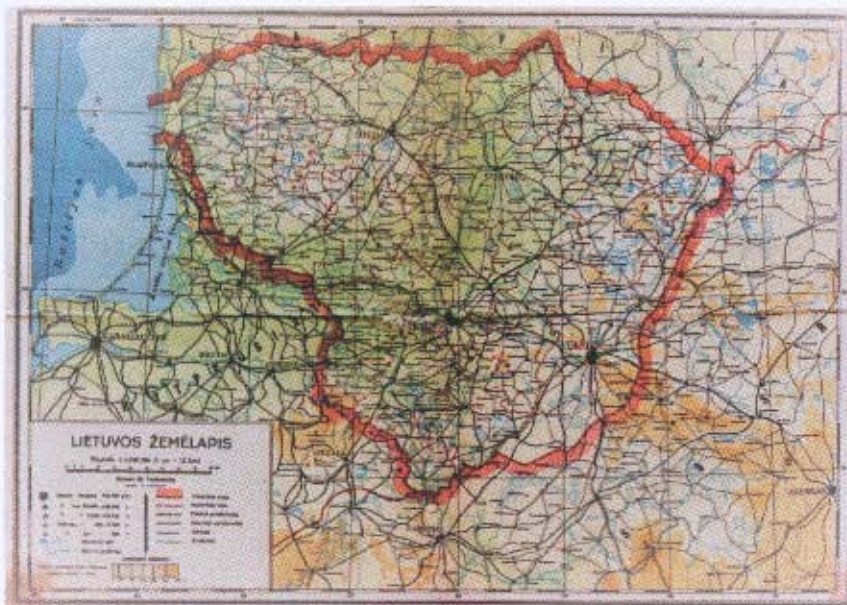
2018 m. Muziejus ruošėsi pažymėti Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį, todėl eksponatų įsigijimo prioritetą buvo telkiamas ties planuota Lietuvos žemėlapių, kurioje atsispindėtų valstybės 100-mečio ir to periodo Druskininkų sudėtinga politinė situacija, paroda. Įsigydamas naujus eksponatus Muziejus atsižvelgė į savo pagrindines rinkinių formavimo kryptis ir ilgalaikius Muziejaus uždavinius bei planus: tęsė ir rinko ne tik su Druskininkų istorija susijusius eksponatus, bet ir Druskininkų gamtos turtui, druskingam vandeniui, naudoti skirtus buitinius indelius: mineralinio vandens gertuves bei druskines.

Įdomiausi 2018 m. įsigyti eksponatai:

1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba paskelbė Nepriklausomybės deklaraciją, tą pačių metų pabaigoje – laikiną Lietuvos valstybės Konstituciją ir sudarė pirmą Lietuvos vyriausybę. Tačiau visiško tarptautinio pripažinimo vis dar nebuvo – daugiausia dėl to, kad nebuvo pabaigtas valstybės sienų formavimas – iki 1920 m. rytinė siena nebuvo aiški, nes čia nuolat vyko karo veiksmai.

Druskininkai - Baltarusijos sudėtyje. Didžiausias pavojus Druskininkams nebūti Lietuvoje iškilo 1939 m., kai Sovietų Sąjunga „grąžino“ Vilnių ir Vilniaus kraštą Lietuvai, o Druskininkus ir kitas lietuviškas žemes priskyrė Baltarusijai. Druskininkai nuo 1939 m. spalio iki 1940 m. rugpjūčio buvo Sovietinės Baltarusijos dalis.

XX a. 4 dešimt. suvenyrinė dėžutė „Druskeniki“, nežinomas amatininkas.

Indelis garstyčioms, druskai ir pipirams „Gruss aus Memel Marktstrasse“, XX a. I ketv., Vokietija. Tai – labai reta, dekoruota Lietuvos tarpukario miesto Klaipėdos (tuomet – Memelio) turgaus aikštės vaizdo fotografija, druskinė.

Įsigytos 258 antikvarinės druskinės numatomai 2019 m. parodai surengti.

Druskinė, 1980, nežinomas amatininkas, Punksas. Dugno išorinėje pusėje – mėlynu rašalu ranka parašyta dedikacija rašytojui Juozui Baltušiiui (1909-0991), atsiminimų knygos „su kuo valdyta druska“, romano „Parduotos vasaros“ autoriui: „Gerbiamas Rašytojau, Jūs mums papasakojote, su kuo buvo valgyta druska, kaip atrodė parduotos vasaros. Pažinau jus tokį nuoširdų ir paprastą, kaip Jūsų romanų herojai. Prisiminimui iš viešnagės Punske – su padėka Rūta Burdinaitė/ Vilkapėdžiai/ 1980.04.30 d.“

Tarpukario fotografija su Druskininkų apylinkių moterimis „Neapmokami Singer kirpimo, siuvimo, siuvinėjimo ir adymo kursai“, fot. „Foto J. Augustauskio Liepalingy“.

Carinio laikotarpio Druskininkų fotografija. Šaltiniai prie Nemuno.

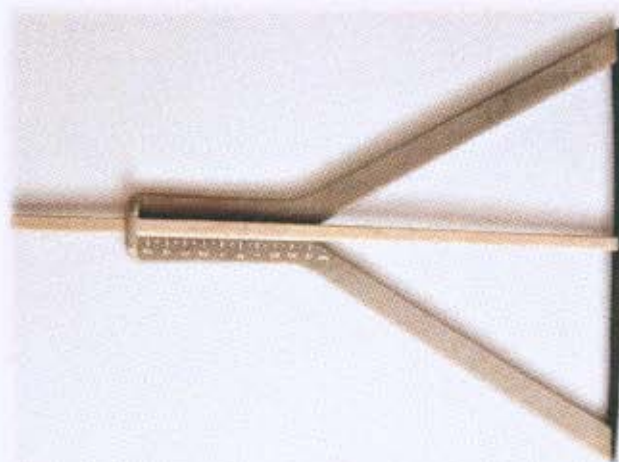
Padovanoti eksponatai.

2018 m. Muziejaus dovanų gavo labai unikalių, originalių eksponatų, tiesiogiai susijusių su Druskininkais. Įdomesni iš jų:

Profesorius Liudas Mažylis Muziejui padovanojo carinių laikų 1914 m. savo prosenelių fotografiją iš Druskininkų, kurios kitoje pusėje ranka lietuviškai parašytas tekstas.

Gydytojas Gediminas Rimdeika, dirbęs kartu su Karoliu Dineika Druskininkų fizikultūros parke, padovanojo prietaisą juosmeninės dalies stuburo išlinkimui matuoti, XX a. 7 dešimtmetis. Šį įrankį, stebėdamas gydytojo darbą, sugalvojo ir pagamino Druskininkų gydyklų darbuotojas specialiai gydytojui G. Rimdeikai ir buvo sėkmingai naudotas jo kasdieninėje gydytojo praktikoje.

1974 m.

8-ajame dešimtmetyje Druskininkų darželį „Ažuoliukas“ baigę vaikai gaudavo kaip atminimo dovaną suvenyrą – biuvetę – su savo fotoskaidre kupolo viršuje.

Druskininkietės dovana. Mergaitės albumėlis su sovietmečiu rinktų kramtomosios gumos popieriukų kolekcija. Čia galime pamatyti ir pirmųjų Lietuvoje gamintų kramtomųjų gumų popieriukus.

Kiti įsigyti eksponatai: ankstyvojo sovietmečio Druskininkų nuotraukos, XX a. pr. leidiniai. Naujais eksponatais tebepildoma senųjų Druskininkų atvirukų kolekcija.

Iš viso Muziejus parodoms atrinko 146 eksponatus. Buvo paskolinti 46 eksponatai kitoms įstaigoms: VSDFV Druskininkų skyriui M.K.Čiurlionio plenerų tapybos darbai ir Veisiejų krašto muziejui A.J.Kubiliaus fotografijų paroda „Lietuvos piliakalniai“. Iš muziejaus rinkinių Muziejuje buvo surengtos 4 parodos. Įvyko 9 Rinkinių komplektavimo komisijos posėdžiai. Buvo svarstyta: eksponato statuso suteikimo perduotiems Muziejui daiktams, eksponatų įsigijimo, jų priskyrimo fondui ir rinkiniui, restauravimo klausimai, eksponatų nurašymo, rinkinių tikrinimo, eksponatų įvertinimo tikrąja verte. Išrašyti 26 Muziejinių vertybių nuolatinio saugojimo priėmimo aktai, 6 Eksponatų perdavimo ir priėmimo laikinai saugoti aktai. Visi 554 naujai įsigyti eksponatai įrašyti į pirminę apskaitos knygą. Per ataskaitinius metus taikant naujos, LR kultūros ministro patvirtintos „Muziejuose saugomų kilnojamųjų vertybių vertinimo tikrąja verte metodikos“ formulėmis tikrąja verte įvertinta 50 eksponatų. Nuolat buvo atliekama eksponatų prevencinė priežiūra, tikrinamos ekspozicijose esančių eksponatų laikymo sąlygos. 2018 m. Muziejus saugyklai įrengti įsigijo specialią smulkių eksponatų saugojimo spintą.

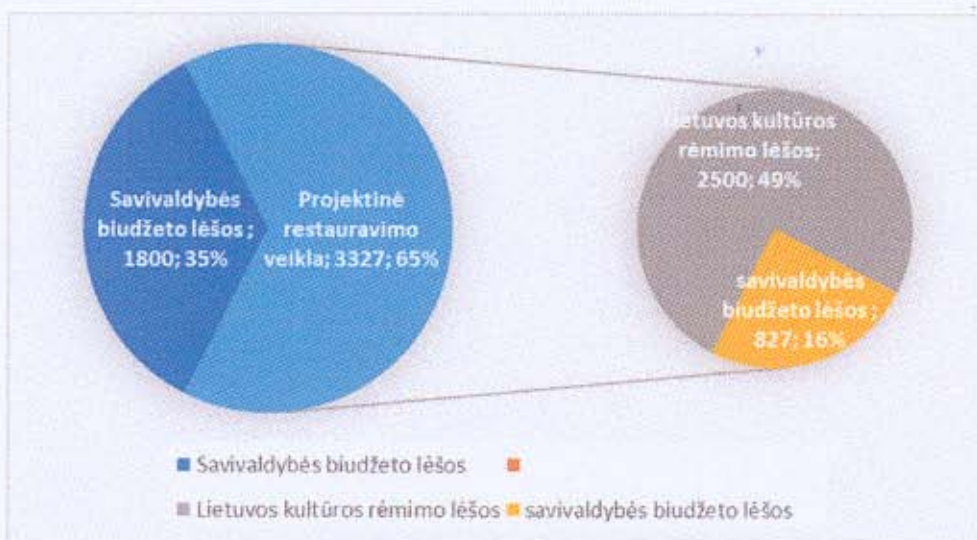
Muziejaus rinkiniai viešinti dviejose LRT Plus televizijos laidose „Daiktų istorijos“. Laidos kūrėjams Editai Mildažytei ir Sauliui Pilinkui buvo perduotos 50 eksponatų nuotraukos, kurios buvo panaudotos laidose apie Druskininkų istoriją ir Muziejų.

Muziejaus rinkiniais naudojosi 23 fondų lankytojai.

Eksponatų restauravimas

Iš viso restauravimui išleista 5127,00 Eur. Iš jų – 2500,00 Eur buvo gauta iš Lietuvos kultūros rėmimo fondo, o 2627,00 Eur - iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Restauruotas 31 eksponatas.

Restauravimui skirtos lėšos Eur ir procentais

Įvykdytas Lietuvos kultūros tarybos finansuotas restauravimo projektas „Druskininkų miesto muziejaus dailės rinkinio eksponatų – Adomo Varno piešinių ir litografijų – restauravimas“. Eksponatus (26 vnt.) restauravo meno kūrinių ant popieriaus aukščiausios kategorijos restauratorė Rytė Šimaitė. Restauravus A.Varno Lietuvos įžymių asmenybių portretų rinkinį išsaugoti unikalūs kūriniai, svarbūs nacionaliniam kultūros paveldui; taip papildytas Lietuvoje esančių A.Varno kūrinių fondas. Šiuos restauruotus kūrinius bus galima saugiai ir nekenkiant eksponatams naudoti svarbiose Muziejų ir kitų institucijų bei asmeninių kolekcijų jungtinėse parodose, pvz., A.Varno retrospektyvinėje kūrybos parodoje; o kai kuriuos portretus eksponuoti Muziejaus nuolatinėje ekspozicijoje. Taip pat kūriniai suskaitmeninti, dėl to yra prieinami menotyrininkams, istorikams, studijuojančiam jaunimui tyrinėjimams, leidinių spausdinimui.

Rašalinę „Druskieniki“, XX a. 3-4 dešimt., XIX a. baldus: staliuką ir konsolę restauravo aukščiausios kategorijos meninių baldų restauratorius Robertas Švelnikas.

XX a. pradžios moterų aprangos aksesuarus – kailines movas (2 vnt.) restauravo aukščiausios kategorijos tekstilės restauratorė Virginija Žigelienė.

Lankytojai

Druskininkų miesto muziejuje aptarnauta 8400 lankytojų. 2018 m. lankytojų aptarnavimo kokybei pagerinti buvo įdiegta atsiskaitymo banko kortelėmis sistema.

Buvo pravestos 66 ekskursijos (48 mokamos ir 18 nemokamų) Muziejaus akcijų dienomis: „Švęsk Vasario 16-ąją Druskininkų miesto muziejuje“, „Muziejų naktis 2018“, „atvirų durų“ diena Savivaldos dieną ir kt.

Lietuvos kariuomenės mechanizuotos pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ Generolo Romualdo Giedraičio artilerijos bataliono nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos karių grupė po ekskursijos vasario 20 d. Druskininkų miesto muziejuje. Iš viso dalyvavo 80 karių, kuriems buvo pravestos 3 ekskursijos.

Rugpjūčio 22 dieną muziejuje lankėsi tarptautinio tapybos plėnaro „ART bridge 24“ dalyviai, kuriuos supažindinome su ekspozicija bei Druskininkų istorija. Menininkai buvo atvykę iš Lietuvos, JAE (Dubajaus), Indijos (Mumbajaus), JK (Londono), JAV (Čikagos), Danijos (Kopenhagos), Šri Lankos, dėstytojams iš Toronto Dailės Akademijos (Kanada).

Lapkričio 30 dieną buvo pravesta ekskursija Japonijos ambasadoriui Lietuvoje Shiro Yamasaki, Lenkijos instituto Vilniuje direktoriui Marcin Łapczyński ir Prancūzų instituto Lietuvoje direktoriui Jean Marie Sani.

Muziejuje lankėsi ir su ekspozicija susipažino „Metų valstybės kūrėjas“ prof. Liudas Mažylis, taip pat Ukrainos kariai, svečiai iš Baltarusijos žurnalistai iš Lenkijos ir Austrijos.

Druskininkų „Ryto“ gimnazijos 9 ir 12 kl. moksleiviams buvo pravestos 2 istorijos pamokos.

Jose mokiniai susipažino su Druskininkų istorija carinės Rusijos laikotarpiu bei lenkmečiu, galėjo pasitikrinti istorijos žinias apie Lietuvą ir tuometinį pasaulį.

LRT, TV3 ir LNK laidų („Daiktų istorijos“, „Aplink Lietuvą. Miestai“, „Pasaulis pagal moteris“, „Labas rytas, Lietuva“) kūrybinėms grupėms prieš laidų filmavimą Muziejuje buvo prarastos ekskursijos.

Muziejaus interneto svetainėje www.druskininkumuziejus.lt ir facebook paskyroje apsilankė 26300 lankytojų.

Edukacijos

Per metus buvo surengti 83 edukaciniai užsiėmimai vaikams ir suaugusiesiems, kuriuose dalyvavo 1034 dalyviai.

Buvo tęsiamos senosios edukacinės programos:

Populiariausia „Į svečius pas kurorto vaistininką“. Edukacinio užsiėmimo metu dalyviai susipažįsta su vienu iš Druskininkuose senovėje taikytu gydymo būdu – aromaterapija. Dalyviai turi galimybę išbandyti vaistininko profesiją ir pasigaminti sveikatai naudingų tablečių, kurias gamindavo XIX – XX a. pr. Druskininkų gydyklų laboratorijoje.

Kita programa – „Piešimas ant vandens“. Edukacijų metu pasakojama apie EBRU meną, atsiradusį Kinijoje dar IX-X amžių sandūroje, apie garsųjį Šilko kelią, kuriuo XVI amžiaus antroje pusėje šis menas atkeliavo į Europą.

2018 m. buvo sukurtos naujos edukacinės programos:

Šešėlių teatro „Kokius padavimus apie Druskininkus kužda šešėliai?“ užsiėmimo tikslas – žaismingai ir patraukliai mažuosius muziejaus lankytojus supažindinti su Druskininkų ir jų apylinkių istorija per padavimus. Spektaklio metu pasakojama legenda apie Druskininkuose esančias gamtos išnybes. Programoje siūlomi du spektakliai: legenda „Grožio šaltinis“ ir padavimas „Velnio akmuo“. Edukacinė programa pritaikyta vaikams nuo trijų metų amžiaus bei šeimoms su vaikais.

Edukacinė programa „Stebuklingos druskos galios“. Kam senovėje druska buvo naudojama senovės Egipte, viduramžių Europoje? Kaip su druska ir Stanislovu Augustu Poniatovskiu susiję Druskininkai? Į šiuos ir daugybę kitų įdomių klausimų edukacijos dalyviai išgirsta atsakymus, klausydamiesi pasakojimų apie druskos istoriją, apie gydomąsias jos savybes ir netgi magiškas jos galias, atėjusias iš giles senovės.

Taip pat sukurta edukacinė programa „Kelionė laiku“ ir dvi jos temos. Vienoje iš temų dalyviai dalyvauja edukaciniame žaidime „Pastatykime Druskininkų pilies gynybinį bokštą“. Kita tema „Iš Miesto muziejaus į kurorto erdves“.

Muziejaus vykdomų edukacinių užsiėmimų dalyviai buvo ne tik Druskininkų savivaldybės mokiniai, bet miesto svečiai iš Kauno, Vilniaus, Alytaus, Šilutės, Kėdainių, Marijampolės, Vilkaviškio, Lazdijų, Varėnos ir kt.

2018 m. pabaigoje Muziejus dalyvavo Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijų iniciuoto Kultūros paso konkurse. Buvo pateiktos 4 edukacinių programų: „Svečiuose pas kurorto vaistininką“, „Šešėlių teatras. Kokius padavimus apie Druskininkus kužda šešėliai?“, „Kelionė laiku. Iš miesto muziejaus į kurorto erdves“ ir „Piešimas ant vandens“ paraiškos. Dvi edukacinės programos: „Svečiuose pas kurorto vaistininką“ ir „Šešėlių teatras. Kokius padavimus apie Druskininkus kužda šešėliai?“ yra įtrauktos į edukacinių renginių rinkinį. Todėl Muziejaus edukacinėse programose nemokamai turi galimybę dalyvauti daugiau moksleivių iš visos Lietuvos. Šiuos apsilankymus apmoka Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras.

Ekspozicijos

Muziejuje veikia 5 nuolatinės ekspozicijos: „Didiko priimamasis“ (Druskininkų istorija iki XIX a.), „Gydytojo kabinetas“ (pasaulinis mokslo ir technikos proveržis Druskininkuose iki XX a. pradžios), „Tarpukario Druskininkai“ (1920-1939 m. Druskininkai), Lietuvių išeivių dailininkų paveikslų paroda iš P.Viščinio kolekcijos, „XIX a. Druskininkų kurortininkai“. Viena salė „Rūmų galerija“ yra skirta laikinoms parodoms. Ekspozicijos papildytos naujai įsigytais eksponatais.

Projektinė veikla

2018 m. pateiktos 5 projektų paraiškos daliniam finansavimui gauti.

Įvykdytas Lietuvos kultūros tarybos finansuotas restauravimo projektas „Druskininkų miesto muziejaus dailės rinkinio eksponatų – Adomo Varno piešinių ir litografijų – restauravimas“.

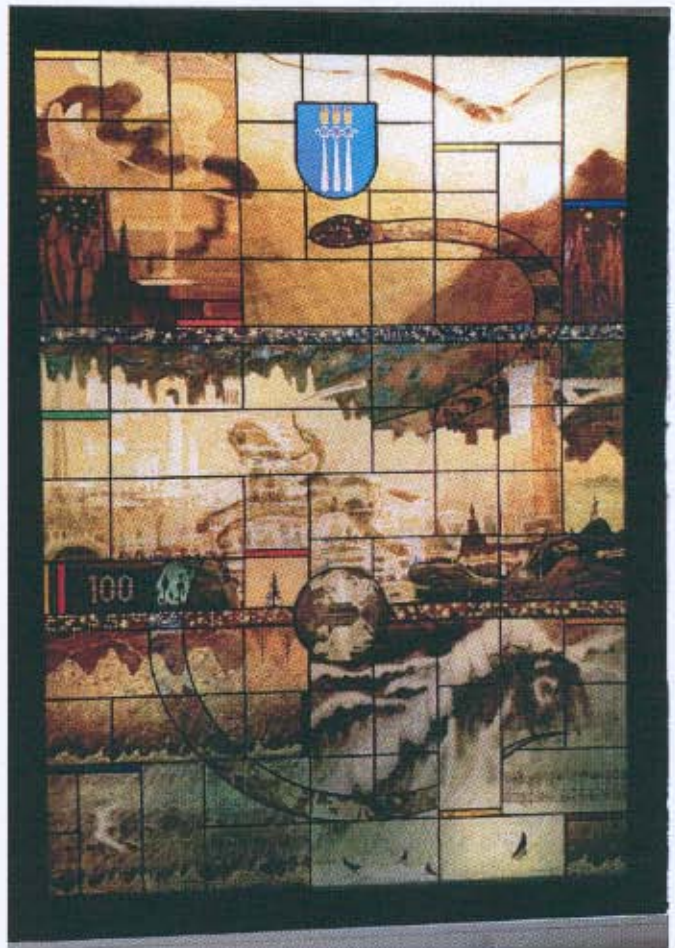

Druskininkų miesto muziejaus dailės rinkinyje saugomi Adomo Varno (1879-1979) sukurti žymių lietuvių portretai (26 vnt.), kurie savo gyvenimo darbus skyrė Lietuvai ir Nepriklausomos Lietuvos idėjai. Šalia kiekvienam lietuviui pažįstamų didžių tautos asmenybių: Strazdelio, S.Daukanto, Maironio, A.Baranausko, M.Valančiaus, V.Kudirkos, M.K.Čiurlionio, Žemaitės portretų, lygia greta pastatomi žmonės, kurie toli nuo Lietuvos, egzilyje, toliau puoselėjo Vasario 16-osios idealus, savo kasdiene veikla įrodė neblėstantį tikėjimą Laisve ir Nepriklausomos Lietuvos ateitimi. Muziejui kolekciją padovanojo Domas ir Snieguolė Akstinai. Eksponatų nykimo priežastys buvo pagilintos dėl ankstesnio netinkamo saugojimo: piešiniai į Muziejų pateko neteisingai surėminti, dažnai popieriaus lakštai nugarėlių keliose vietose buvo priklijuoti lipnia juosta, medicininiu pleistru ar izoliacija, arba priklijuoti visu plotu netinkamais klijais. A.Varno portretai yra piešti pieštuku, anglimi, sangina ant įvairaus popieriaus. Tai yra trapios, mechaniškai jautrios, blunkančios, nestabilios priemonės ir medžiagos, kurias yra sudėtinga restauruoti bei problemiška saugoti.

Projektas „Druskininkų vitražo simpoziumas „Čiurlionio atspindžiai 2018“. Projekto partneris – Lietuvos dailininkų sąjunga. Projektas 2 kartus buvo teiktas Lietuvos kultūros tarybos sričiai „Dailė“. Nors projektui finansavimo Kultūros taryba neskyrė, Muziejus vykdė projektą Savivaldybės lėšomis.

2018 m. birželio 11-13 d. vyko vitražo simpoziumo „Čiurlionio atspindžiai 2018“ pirmoji dalis: vitražui numatytos vietos Druskininkų M.K.Čiurlionio meno mokykloje apžiūrėjimas ir darbų bei konkurso sąlygų aptarimas. Į kvietimą Lietuvos dailininkų sąjungos nariams dalyvauti simpoziume atsiliepė 4 vitražininkai. Simpoziumo metu jie kūrė vitražų eskizus Meno mokyklos interjerui. Po plenero Druskininkuose dalyviai paruošė vitražų detalius projektus, iš kurių buvo organizuota paroda-konkursas ir išrinktas nugalėtojas. Rasa Grybaitė pateikė 1 vitražo „Vėjų sonata meilei“ projektą, Ignas Meidus pateikė 5 vitražų „Gražus pasaulis“ variantų projektus, Žydrūnas Mirinavičius pateikė 1 vitražo „Laiškai Sofijai“ projektą, Vincas Matonis pateikė 1 vitražo „Čiurlionio atspindžiai Druskininkuose“ projektą (technologija: plonas vitražinis stiklas, Tiffany ir UV spaudos technologijos). Šis projektas ir buvo pasirinktas įgyvendinimui.

Taip pat 2018 m. buvo pateiktos 3 paraiškos Lietuvos kultūros tarybos programoms: „Atminties institucijos: bendruomenėms skirti projektai“ tęstinis projektas „Pažink savo kraštą su Druskininkų miesto muziejumi“, programai „Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis“ projektas Druskininkai – Lietuvos šimtmečiui“ ir programai „Atminties institucijos (archyvai, muziejai, bibliotekos)“ projektas „Atrask senąjį Druskininkų kurortą kartu su visa šeima“. Šiems projektams finansavimas negautas.

Komunikacinė, leidybinė, mokslinė veikla

Liepos 2 d. vyko renginys „Druskininkai per šimtmetį“, skirtas Lietuvos Respublikos šimtmečiui. Kolekcininkas A.Muzikevičius labai išsamiai ir nuodugniai pristatė pirmuosius žemėlapius, kuriuose yra pavaizduota Lietuva ir Druskininkai. G.Dumčius apžvelgė paskutinio šimtmečio Druskininkų pokyčius bei pristatė žemėlapių parodą „Druskininkai per šimtmetį“.

Rugsėjo 28 d. konferencijoje „K.Dineika – kūno bei dvasios kultūros puoselėtojas“ direktorius Gintaras Dumčius perskaitė pranešimą „Gydomosios fizinės kultūros tradicija Druskininkuose“ ir parodė archyvinius kadrus iš 3 dokumentinių filmų apie Gydomosios fizikultūros parką ir Karolį Dineiką.

Akcijos „Druskininkai sveikina Lietuvą“ arba „100 tortų Lietuvai“ viešinimui Muziejus išrinko ir parengė spaudai 50 išskirtinių, įdomiausių Druskininkų istorijos faktų.

Knygoje „Druskininkų krašto tautotyros metraštis“ išspausdintas Miesto muziejaus vyriausiosios fondų saugotojos Romos Dumčiuvienės parašytas išsamus (iš viso 25 psl.) įvadinis straipsnis „Druskininkai: istorijos metmenys“.

Savaitraštyje „Mano Druskininkai“ (2018 m. spalio 31 d. Nr.179) paskelbtas Muziejaus vyriausiosios fondų saugotojos Romos Dumčiuvienės straipsnis „Miesto muziejuje – paroda „Lietuvis Bronislovas Pilsudskis (1866-1918) – garbinamas Japonijoje, pamirštas Lietuvoje“.

Dviejuose savaitraščio „Mano Druskininkai“ numeriuose (2018 m. lapkričio 8 d. Nr.180 ir lapkričio 15 d. Nr.181) paskelbtas direktoriaus Gintaro Dumčiaus straipsnis „Žemėlapiuose – Druskininkai per šimtmetį“.

Televizijos ir radijo laidos:

Liepos 5 d. informacinės-pramoginės LRT ryto laidos „Labas rytas, Lietuva“ (laidos ved. Eglė Daugėlaitė) tiesioginė transliacija iš Muziejaus apie žemėlapių parodą „Druskininkai per šimtmetį“.

Rugsėjo 2 d. transliuota LRT laida „Mūsų gyvūnai“ (aut. Rasa Eilunavičienė). Reportažas apie Muziejų.

Rugsėjo 5 d. LNK televizija muziejuje filmavo projekto „Dydžio (r)evoliucija“ laidą, kurioje dalyvės demonstravo vestuvinių suknelių kolekciją.

Rugsėjo 23 d. transliuota TV3 laida „Pasaulis pagal moteris“ (aut. Kristina Rimienė). Reportažas apie Muziejų ir Druskininkus.

Spalio 20 d. rodyta LRT Plius laida „Daiktų istorijos“ (aut. Edita Mildažytė ir Saulius Pilinkus). Reportažas iš Muziejaus apie mineralinį vandenį ir Druskininkus.

Lapkričio 29 d. LRT Radijo laidai lenkų kalba duotas interviu apie Bronislovą Pilsudskį ir jo fotografijų parodą muziejuje „Lietuvis Bronislovas Pilsudskis – žinomas Japonijoje, pamirštas Lietuvoje“.

Gruodžio 8 d. transliuota LRT Plius laida „Daiktų istorijos“ (aut. Edita Mildažytė ir Saulius Pilinkus). Siužetas apie Muziejų ir J.Pilsudskį.

Gruodžio 9 d. rodyta TV3 laida „Aplink Lietuvą. Druskininkai“ (aut. Martynas Starkus ir Vytaras Radzevičius). Reportažas apie Muziejų.

Paruošti ir išspausdinti 9 renginių plakatai ir kvietimai.

Parengti 67 renginių anonsai ir pranešimai spaudai. Apie renginius buvo nuolat anonsuota interneto svetainėse: www.druskininkumuziejus.lt; www.druskininkai.lt; www.info.druskininkai.lt; socialiniame tinklapyje Facebook <http://www.facebook.com/pages/Druskininku-miesto-muziejus-192061387483207/>, specialiai Muziejų nakties renginiams skirtoje Facebook paskyroje <http://lt.lt.facebook.com/MuziejuNaktisLietuvoje>, Lietuvos muziejų portale www.muziejai.lt.

Renginių plakatai ir straipsniai apie Muziejaus veiklą buvo spausdinami savaitraštyje „Mano Druskininkai“.

Renginiai ir parodos

Surengta 17 renginių: 6 parodos ir 11 kitų renginių (koncertai, paskaitos ir kt.).

Druskininkų miesto muziejus, minėdamas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, pakvietė visus prisiminti savo istoriją ir su šventine nuotaika dalyvauti Vasario 16-ąją dieną akcijoje „Pirmą kartą per 100 metų. Švęsk Vasario 16-ąją Druskininkų miesto muziejuje“. Jos metu Muziejus nemokamai priėmė visus lankytojus, kurie turėjo galimybę pirmą kartą per 100 metų pamatyti ekspoziciją, papildytą Lietuvos nacionalinio muziejaus pagaminta 1918 m. vasario 16 d. akto faksimile bei pasidžiaugti atidaryta paroda

„Prakalbink portretą lietuviškai“, skirta Lietuvių kalbos dienoms, iš Druskininkų miesto muziejaus dailės rinkinio. Visi lankytojai buvo papuošti tautinės vėliavos spalvų juostelėmis, galėjo nemokamai pasiklausyti gidų pasakojimo ir apžiūrėti ekspozicijas, pamatyti tą dieną nuolat demonstruotus 2 dokumentinius filmus: „Dr. Jonas Basanavičius“ ir „1918 m. Vasario 16-osios Akto signatarai“. Taip pat visi aplankę ekspoziciją buvo kviečiami dalyvauti Muziejaus kūrybinėse dirbtuvėse piešimo ant vandens edukacijoje „Suliek tautinių spalvų ornamentą“. Renginyje dalyvavo virš 400 lankytojų, buvo pravesta 21 ekskursija ir surengta 13 edukacinių užsiėmimų.

Taip pat Vasario 16 dieną atidaryta paroda „Prakalbink portretą lietuviškai“, skirta Lietuvių kalbos dienoms, iš Druskininkų miesto muziejaus dailės rinkinio. Iš šio rinkinio buvo atrinkti visi įžymių žmonių portretai ir paruošti eksponavimui. Dažniausiai pristatydami parodą anotacijoje pristatomi kūrinio autoriaus ar portretuojamojo asmens biografijos faktai. Šioje parodoje prie įžymaus asmens portreto etiketėse buvo pateikta jo paties mintis, eilėraštis, ar kūrinio ištrauka. Lankytojai buvo pakviesti į tam tikrą žaidimą pasitikrinti savo žinias, juk kaip dažnai Maironio eilės pristatomos kaip liaudies kūryba, arba nežinoma, kad XX a. pradžioje, Valstybės nepriklausomybės paskelbimo priešaušriu, mūsų lietuviybės šaukliams lietuvių kalba buvo tam tikras iššūkis, drąsus žingsnis vartoti ją viešai, o juo labiau rašyti ją ir kurti.

Gegužės 19 d. Druskininkų miesto muziejus pakvietė net į du koncertus ir taip papildė akcijos „Muziejų naktis 2018“ programą. Akcijos metu Muziejus nemokamai lankytojus priėmė nuo 17.00 val. iki 24.00 val. Ekspozicijas apžiūrėjo ir koncertų klausėsi apie 350 lankytojų. Šie koncertai atliepė ir šių metų „Muziejų nakties“ temą – „Modernėjanti Lietuva“, sujungdami atlikėjų ir kompozitorių patirtis iš Lietuvos ir kitų pasaulio šalių bei skatindami atvirumą ir įvairovę.

18 val. vyko fortepijoninio dueto Kondraschewa/Chica koncertas. Atlikėjai: Marina Kondraschewa (Ukraina) ir Sebastianas Chica Villa (Kolumbija). Jie atliko lietuvių ir užsienio kūrinius fortepijonui keturioms rankoms, parašytus specialiai festivaliui.

20 val. vyko kitas koncertas, kuriame pasirodė Lietuvos muzikos ir teatro akademijos šiuolaikinės muzikos katedroje studijuojančių atlikėjų ansamblis. Šiam ansamblui kūrinius taip pat specialiai rašė užsienio ir lietuvių kompozitoriai.

Gegužės 25 d. Muziejuje vyko žemėlapių parodos „Druskininkai per šimtmetį“, skirtos Lietuvos valstybės 100-mečiui, atidarymas. Šioje parodoje pristatomi žemėlapiai iš Druskininkų miesto muziejaus rinkinių, kuriuose yra matoma Druskininkų valstybinės priklausomybės kaita per šimtmetį ir kurioje atsispindi visi šie kurorto istorijos etapai. Druskininkai iki 2018 m. pabuvojo skirtingais metais skirtingų valstybių sudėtyje: Rusijos imperijos, Vokietijos imperijos, Lenkijos Respublikos, Lietuvos Respublikos – kitoje Nemuno pusėje (Lietuvos-Lenkijos sienos demarkacinė linija ėjo Nemuno viduriu, kirsdama Meilės salą pusiau, t. y. dabartinę Druskininkų teritoriją perskyrė į dvi dalis: dešinioji Nemuno pusė su Druskininkais buvo okupuota Lenkijos, o kairioji su Leipalingiu liko Lietuvos Respublikoje); Baltarusijos SSR, Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos (1940 rugpjūtis – 1941 birželis); Vokietijos Reicho, vėl Lietuvos Sovietų Socialistinės Respublikos – Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos dalis ir nuo 1990 m. dabartinė Lietuvos Respublika.

Spalio 13 d. Druskininkų pramogų aikštėje vyko Vietos savivaldos diena skirta šventė „Mūsų savivaldos diena“. Šiemet Muziejus pristatė druskos temą, kuri neatsiejama nuo Druskininkų kurorto istorijos. Muziejus paruošė klausimus ir Pramogų aikštės scenoje surengė viktoriną apie druską, kur visi dalyviai galėjo atsakyti į klausimus ir laimėti Muziejaus specialius prizus, o įsirengtoje palapinėje buvo eksponuojama dalis Muziejaus druskinų kolekcijos ir sukabintos XIX – XX a. fotografijų bei dokumentų kopijos iš Muziejaus fondų, liudijančios kurorto istoriją. Lankytojams buvo pasiūlyta spręsti kryžiažodžius, kuriuos teisingai išsprendusieji buvo apdovanoti suvenyrais. Taip pat buvo demonstruojama edukacija „Svečiuose pas kurorto vaistininką“.

Lapkričio 30 d. Muziejuje vyko parodos „Lietuvis Bronislovas Pilsudskis – žinomas Japonijoje, pamirštas Lietuvoje“, skirtos mokslininko, kultūros antropologo, etnografo Bronislovo Pilsudskio 100 metų mirties sukakčiai ir Lietuvos valstybės 100-mečiui paminėti, atidarymas. Muziejus pristatė unikalią 50-ies Bronislovo Pilsudskio 1898-1905 metų nykstančių Tolimųjų Rytų tautelių fotografijų, kuriose užfiksuotos šventės, papročiai ir buitis, kolekciją iš Druskininkų miesto muziejaus rinkinių. Parodos atidaryme dalyvavo J. E. Japonijos ambasadorius Shiro Yamasaki ir ambasados II sekretorė Tomoka Morimoto, Prancūzijos instituto Lietuvoje direktorius Jean-Marie Sani, Lenkijos instituto Vilniuje direktorius Marcin Łapczyński, Druskininkų meras Ričardas Malinauskas ir kiti svečiai. Susirinkusiuosius japonų šokių pradžiugino Atgimimo mokyklos japonų kalbos ir kultūros klubo „Sakuros žiedas Druskininkuose“ merginos, pasipuošusios japoniškais kimono.

Kiti renginiai:

2018 m. kovo 27 d. Muziejuje buvo surengtas dailininko Alfonso Šuliausko atminimo vakaras. Muziejus surengė A.Šuliausko įvairiais laikotarpiais sukurtų tapybos darbų laikiną ekspoziciją iš Druskininkų miesto muziejaus rinkiniuose saugomo rinkinio.

Liepos 26 d. Muziejuje vyko XVII tarptautinio menų festivalio „Druskininkų vasara su M.K.Čiurlioniu“ festivalio renginių – Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato Čiurlionio kvarteto ir trimitininko D. Lietuvninko koncertas.

Rugpjūčio 16 d. Muziejuje koncertavo XVIII-osios vasaros muzikos akademijos – tarptautinio pianistų, vokalistų, instrumentalistų, kamerinių, fortepijoninių ir vokaliųjų ansamblių, džiazų atlikėjų, koncertų fortepijonui su kameriniu orkestru konkurso-festivalio „Muzika be sienų“ dalyviai.

Rugpjūčio 23 d. Muziejuje koncertavo tarptautinių konkursų laureatas gitaristas Pavel Kuchta.

Rugsėjo 7 d. Muziejuje vyko paskaita „M.K.Čiurlionio ir M.Veriovkinos susitikimai?“.

Rugsėjo 8 d. Druskininkų miesto muziejaus terasoje įvyko Lietuvos kariuomenės orkestro iš XVI tarptautinio menų festivalio „Druskininkų vasara su M.K.Čiurlioniu“ renginių ciklo.

Spalio 10-oji – Vietos savivaldos diena. Ta proga Muziejuje buvo surengtos Atvirų durų dienos – nemokamai apsilankė virš 100 druskininkiečių ir kurorto svečių bei buvo pravestos 4 ekskursijos. Druskininkų Atgimimo mokyklos 25 moksleiviams buvo pravesta Muziejaus edukacinė programa „Šešėlių teatras“ – parodytas spektaklis „Velnio akmuo“.

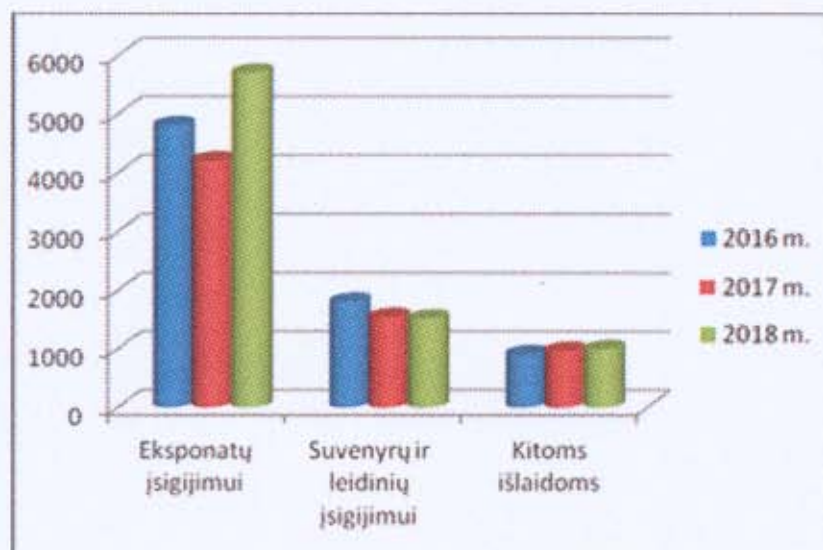
III. LĖŠOS IR JŲ PANAUDOJIMAS

Pagal patvirtintą 2018 m. biudžeto išlaidų sąmatą Druskininkų miesto muziejaus veiklos programai vykdyti iš Savivaldybės biudžeto gauta 113,9 tūkst. Eur, iš jų – 10,5 tūkst. Eur buvo panaudota ilgalaikiam turtui (3,0 tūkst. Eur muziejinėms vertybėms įsigyti ir 7,4 tūkst. Eur nuožulniajam neįgaliųjų keltuvui „Omega“).

Pagal Druskininkų miesto muziejaus veiklos programą (pajamos už paslaugas) Muziejus gavo 8,2 tūkst. Eur, iš jų – 5,7 tūkst. Eur buvo panaudota muziejinėms vertybėms įsigyti, o 2,5 tūkst. Eur suvenyrų ir leidinių įsigijimui ir kitoms išlaidoms.

Iš Lietuvos kultūros tarybos buvo gauta 2,5 tūkst. Eur dalinai finansuoti šiems projektui „Druskininkų miesto muziejaus dailės rinkinio ekspонатų – A.Varno piešinių ir litografijų – restauravimas

Pajamų už paslaugas panaudojimas (Eur)

Lėšų panaudojimo lentelė (tūkst. Eur)

Išlaidų klasifikacijos kodas	Išlaidų pavadinimas	Lėšos, panaudotos 2017 m. programai vykdyti (tūkst. Eur)	Lėšos, panaudotos 2018 m. programai vykdyti (tūkst. Eur)				
			Iš viso	Iš jų			
				Savivaldybės biudžeto		Kitų šaltinių	
				Asignavimai įstaigos veiklai	Pajamos už paslaugas	ES struktūrinių fondų lėšos	LKT projekta i
2	Išlaidos	96,1	108,5	103,5	2,5	0,0	2,5
2.1.	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	69,1	81,3	81,3	0,0	0,0	0,0
2.1.1.1.1.1.	Darbo užmokestis	52,8	62,3	62,3			
2.1.2.1.1.1.	Socialinio draudimo įmokos	16,3	19,0	19,0			
2.2.	Prekių ir paslaugų naudojimas	27,0	27,2	22,2	2,5	0,0	2,5
2.2.1.1.1.5.	Ryšių paslaugos	1,4	1,3	1,3			
2.2.1.1.1.6.	Transporto išlaikymas		0,0				
2.2.1.1.1.11.	Komandiruotės	0,5	0,5	0,5			
2.2.1.1.1.14.	Ilgalaikio materialiojo turto nuoma		0,0				
2.2.1.1.1.15.	Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas	1,8	4,3	1,8			2,5
2.2.1.1.1.16.	Kvalifikacijos kėlimas	0,0	0,2	0,2			

2.2.1.1.1.20.	Šildymas	3,8	3,5	3,5			
2.2.1.1.1.20.	Elektros energija	1,4	1,3	1,3			
2.2.1.1.1.20.	Vandentiekis ir kanalizacija	0,2	0,2	0,2			
2.2.1.1.1.20.	Rinkliava už atliekas	0,1	0,1	0,1			
2.2.1.1.1.21.	Informacinės technologijos	1,0	0,7	0,7			
2.2.1.1.1.23.	Ūkinis inventorius	5,6	5,1	3,6	1,5		
2.2.1.1.1.30.	Kitos paslaugos	11,2	9,8	8,8	1,0		
2.7.3.1.1.1.	Socialinė parama		0,2	0,2			
3	Turto išlaidos	7,2	16,1	10,4	5,7	0,0	0,0
3.1.	Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	7,2	16,1	10,4	5,7		
3.1.1.	Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas	7,2	16,1	10,4	5,7		
3.1.1.3.1.2.	Kitos mašinos ir įrenginiai	1,0	7,4	7,4			
3.1.1.4.1.1	Muziejinės vertybės	6,2	8,7	3,0	5,7		
		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Asignavimai, iš viso	103,3	124,6	113,9	8,2	0,0	2,5

2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis kreditorinis įsiskolinimas (iš viso 1,4 tūkst.) už gruodžio mėn. komunalines ir ryšių, kitas paslaugas ir prekes.

IV. VEIKLOS PROGNOZĖS

Druskininkų miesto muziejaus 2019 m. veiklos programa yra Druskininkų savivaldybės 2014–2020 strateginio plėtros plano ir 2018–2020 metų strateginio veiklos plano Kultūros plėtros programos sudėtinė dalis, parengta remiantis joje numatytais tikslais.

2019 m. Druskininkų miesto muziejus dalyvaus naujame Lietuvos muziejų kelio projekto etape – nacionalinės kultūrinės tapatybės formavimo ir puoselėjimo 2019-2020 m. programoje „Tėvynės ieškojimas“. Ji skiriama Lietuvos valstybės atstatymo trisdešimtmečio sukaččiai paminėti 2020 m. Šios programos 2019 m. temai „Lietuvos kraštovaizdžiai: vandenų kultūrinė atmintis“ Muziejus numato surengti parodą „Druskininkų vandenys“ ir konferenciją „Druskininkai – 225“.

Vyks Muziejaus akcija-dovana: „Švęsk Vasario 16-ąją Muziejuje“. Jos metu Muziejus nemokamai priims visus lankytojus, bus pristatyta paroda ir surengtos edukacinės programos bei viktorina. Vyks edukacinė programa „Šešėlių teatras. Kokius padavimus apie Druskininkus kužda šešėliai?“, skirta Lietuvių kalbos dienoms.

Bus surengta paroda „2019-ieji – Pasaulio lietuvių metai“ iš Druskininkų miesto muziejaus rinkinių. 2019-aisiais sukanka 70 metų, kai buvo paskelbta Lietuvių Chartija, kuria įsteigta Pasaulio lietuvių bendruomenė.

Vasarą numatyta surengti parodą „Druskinės“, skirtą 2019-iesiems Vietovardžių metams. Jau pačiame Druskininkų varde yra įkomponuotas žodis „druska“. Pati Druskininkų kurorto sukūrimo istorija yra susijusi su druskos paieškomis. Druskininkų miesto muziejuje kaupiama druskos indelių

kolekcija – savotiška duoklė Druskininkų gamtos turtams bei būdas papasakoti vietos istoriją, pasitelkiant žmogaus sukurtus daiktus. Druskinė gali „papasakoti“ apie tai, ar pagaminta ji stovėti ant stalo rūmuose, miestiečio bute, ar paprastoje valstiečio troboje; išduoti, kiek kainavo pati druska. Iš istorijos žinome, kad kadaise gramas druskos buvo lygus aukso gramui. Todėl statyti ant stalo druskinę galėjo sau leisti tik turtingieji. Tokiam brangiam produktui laikyti turėjo būti sukurtas ir ypatingas indas. Parodoje bus eksponuojami ir prabangūs juvelyriniai, ir linksmi žaismingi keraminiai figūriniai indeliai.

2019 m. Muziejus numato teikti Lietuvos kultūros tarybai projektų paraiškas finansavimui gauti: eksponatų restauravimo projektui „Senųjų Druskininkų leidinių ir fotografijų restauravimas“, tradiciniam Druskininkų vitražo simpoziumui „Čiurlionio atspindžiai“ ir kitus su Muziejaus veikla susijusius projektus. Muziejus, kaip partneris, dalyvaus LIMIS skaitmeninio turinio sklaidos projekte „Mobiliosios skaitmeninio grupės – pagalba regionų muziejams“, kurio metu profesionalūs LIMIS centro fotografai atliks eksponatų skaitmeninio darbus.

Bus sukurta nauja edukacinė programa „Druskos istorija“ apie druską, taip glaudžiai susijusią su Druskininkų pavadinimu ir tęsiamos esamos edukacinės programos. Edukacinės programos bus pritaikytos ir ikimokyklinio amžiaus vaikams.

Muziejus taip pat dalyvaus tarptautinio festivalio „Druskininkų vasara su M.K.Čiurlioniu“, konkurso-festivalio „Muzika be sienų“, tarptautinio pianistų meistriškumo kursų „Kaunas Piano Fest“ programose, organizuos Muziejaus nakties ir kitus renginius.

Įstaigos veikla ir toliau bus orientuota į muziejinių rinkinių tyrimą, kaupimą ir istorinės informacijos pildymą naujais archyviniais duomenimis bei leidybinę-mokslinę veiklą. Muziejus toliau tęs bendradarbiavimą su mokslininkais, muziejininkais, švietimo įstaigomis, bus rengiamos ir spausdinamos publikacijos.

Direktorius

Gintaras Dumčius